

Dintre accentele scurte descendente și-au schimbat locul numai cele care stăteau pe silabele finale, deschise sau închise :

tvôja < *twojâ*; *îedan* < *iedân*; *vrédna* < *vednâ* etc.

De aceea, la Liubcova nu există silabe scurte accentuate la sfârșitul cuvîntului. În ceea ce privește silabele scurte nefinale acestea își păstrează accentul scurt nemutat :

seděle; *opărvi*; *svršila*; *oprâila*; *volěla*; *ostăla*; *spremăla*; *radila*; *zakol'e*; *ne mōš* (< *ne mōzeš*); *poslūša*; *zakōpa gi*; *čuprîju*; *gotōva*; *dulěkne*; *probăju*; *dubije* etc.

Accentul scurt descendent pe prima silabă a cuvîntului și în cuvintele monosilabice este obișnuit, ca și în limba literară :

něke; *prěle*; *vřlo*; *štā*; *ŭzme*; *sād*; *děsan*; *žito* etc.

Mutarea accentului de pe silaba finală scurtă este în graiul de la Liubcova un fenomen normal. Aceasta este o trăsătură caracteristică și pentru alte graiuri sîrbocroate, în special pentru cele ale dialectului cosovo-resavian¹.

Și în graiul din Carașova accentul se mută de pe ultima silabă scurtă, însă numai de pe silabele deschise, în timp ce silabele finale închise scurte păstrează accentul².

Accentul vechi lung este în Liubcova mult mai stabil. El se găsește nu numai ca în limba literară, pe prima silabă :

dōde; *kāže*; *u cřkvu*; *tō*; *zlato* etc.,

ci poate să stea pe oricare altă silabă. Astfel, îl constatăm :

în interiorul cuvîntului :

devōike; *ožēni*; *stogōdan*; *durādiš*; *istrēbi*; *otīdne*; *odobrālo*; *idāuci*; *da odlēpi*; *sugāda*; *pošāl'e*; *kukurēku*³.

la sfârșitul cuvîntului pe silabă deschisă :

takō; *obuč'e*; *izvedē*; *ovū*; *seč'ū*; *petō*. (În ultimul cuvînt accentul este lung din cauza contracției vocalelor — *ao* > *ō*).

La sfârșitul cuvîntului, pe silaba închisă accentul lung descendent se întîlnește în două exemple : *nemōi*; *onāi*.

Am constatat un singur caz cu accent lung descendent în loc de lung ascendent : *ni mi dāli*. Însă paralel cu acesta avem și *nīsu dāli*.

Accentul pe silabele finale lungi se păstrează și în Carașova, însă cu tendința de mutare a lui⁴. Aceasta este o trăsătură caracteristică dialectului cosovo-resavian⁵, căruia îi aparține și graiul din Liubcova.

Moldova-Veche

Accentuarea în graiul din Moldova-Veche este asemănătoare accentuării pe care am constatat-o în graiul din Liubcova. Mutarea accentului a dus și aici la apariția accentelor noi :

scurt ascendent :

îedan; *imō*; *mōja*; *vōda*; *da mōg* (= *da mogu*); *pūtovō*; *ōpet*; *ōvaj*; *ōtac*; *ko tōga*; *ide*; *donēsi*; *ispěč'e* (prez.); *tāko*; *ōni*; *dōneli*; *nāimlādega*; *kōji*; *ūzō*; *pōkaže*; *čōvēka*;

¹ A. Belić, *Акцентскје смјуње*, p. 25; P. Ivić, *op. cit.*, p. 56—67, 87, 100.

² E. Petrovici, *op. cit.*, p. 50—54.

³ Acest cuvînt l-a înregistrat acad. Petrovici în Carașova cu accentul lung ascendent și cu cantitate pe silaba finală.

⁴ E. Petrovici, *op. cit.*, p. 52—54.

⁵ P. Ivić, *op. cit.*, p. 100.